၄။ ခေါင်ညွှန့်ထိုးပိုး

Early Shoot Borer/Yellow top borer : *Chilo infuscatellus Suellen* (Snellen, 1890)

Lepidoptera: Crambidae

ဖျက်ကောင်ပုံသဏ္ဌာန်များ

လောက်ကောင်သည် ခရမ်းရင့်ရောင်အလျားလိုက်စင်းကြောင်း (၅) ခုနှင့် အတူဖြူညစ်ရောင်ရှိကာ ဦးခေါင်းမှာ ညိုရင့်ရောင် ရှိသည်။ အရွယ်ရောက်ကောင် သည်မီးခိုးညိုနုရောင်ဖလံဖြစ်ပြီး ရှေ့တောင်ပံများ၏ အနားသား တစ်လျှောက်အနီးတွင် အနက်စက် များပါသည်။ နောက်တောင်ပံများ သည် အဖြူ ရောင်ရှိသည်။

ဖျက်ဆီးပုံ လက္ခဏာများ

)

ကြံပင် (၁–၃)လသား များ တွင် အလွယ်တကူ ဆွဲနှုတ်နိုင်သည့် အူပုပ် ခြင်းကိုတွေ့ရသည်။ လောက်ကောင်သည် ကြံပင် (၁)လသားမှ(၃)လသား အပင်ငယ်၏ အဖျားအနုဆုံးအပိုင်း၌

သေးငယ်သော အပေါက်ငယ် ဖေါက်ပြီးဖူးလိပ်ပိုင်း အခြေ ရောက်အောင် ကိုက်စားခြင်းဖြင့် ဖူးလိပ်ပိုင်း အဖြူရောင် ပြောင်းပြီး ခြောက်နေသည့် dead heart ကိုတွေ့ရမည်။

ဘဝစက်ဝန်း

ဥ အဆင့်	**– (**၄–၆ **)** ရက်
လောက်ကောင် အဆင့်	**– (**၁၈–၂၆ **)** ရက်
ရုပ်ဖုံး အဆင့်	**– (**၄–၆ **)** ရက်
အကောင်ကြီး အဆင့်	**– (** ၃–၄ **)** ရက်

ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

အူပုပ် (၁၅)% တွေ့ပါက စီးပွားရေးထိခိုက်နိုင်သော အဆင့်ဖြစ်သဖြင့် ကာကွယ်နှိမ်နင်းမှု့ စတင်ပြုလုပ်ပါ။

စိုက်ပျိုးနည်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း

(၁) ခံနိုင်ရည်ရှိသောမျိုးကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးပါ။

(၂)စိုက်ပြီး (၃) ရက်အကြာတွင် ကောက်ရိုးအထူ (၁၀–၁၅) စင်တီမီတာဖြင့် ဖုံးပါ။

(၃)လုံလောက်သော မြေကြီးအစိုဓါတ်နှင့် အပူချိန်သည် ခေါင်ညွှန့်ထိုးပိုးမျိုးပွားခြင်းကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေသဖြင့်အစိုဓါတ်ထိန်းထားပါ။

(၄)စိုက်ပြီး (၄၅) ရက်အကြာတွင် မြေကြီးကို ဆွပေးခြင်းသည်လည်း ခေါင်ညွှန့်ထိုးပိုး ကျရောက်မှု့ကိုလျှော့နည်းစေသည်။

ရူပနည်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း

(၁)အူပုပ်များကိုဖယ်ရှားဖျက်ဆီးပါ။

(၂)သားဆက်မပွားရေးအတွက် ကြံပင်ကြီးချိန်၌ မလိုလားအပ်သော ကြံစို့များကို ခုတ်ဖြတ်စုပုံ မီးရှို့ပါ။

(၃)ဖြူခြောက်နေသောဖူးလိပ် အားဆွဲနုတ်ပြီးနောက် ထိပ်ချွန်သော သံချောင်းငယ်ဖြင့် ဖူးလိပ် အခြေပိုင်းအထိ ထိုးဆွပါ။

(၄)မီးထောင်ချောက် ထွန်းပြီး ဖလံများကို ဖမ်းယူ ဖျက်ဆီးပါ။

(၅) တစ်ကေလျှင် ဖီရိုမုံးထောင်ချောက် (၄)ခုထောင်ပြီး ပိုးကျရောက်မှုစစ်တမ်းကောက်ယူပါ။

ဓါတုနည်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်း

(၁) မြေကြီး အတွင်းသို့ ဖစ်ပရိုနေး ၃ဂျီအာ(Fipronil 3GR) (သို့) ကာတတ်ဟိုက်ဒရိုကလိုရိုက် ၄ဂျီ(Cartap Hudrochloride 4G) ကို ရေသွင်းပြီးသည်နှင့်ထည့်ပါ။

(၂) အူပုတ် (၁၅)% တွေ့ရှိပါကထိသေစားသေ (သို့) ပင်လုံးပြန့်အာနိသင်ရှိ ပိုးသတ်ဆေး တစ်မျိုး မျိုးကို ဆေး အညွှန်းအတိုင်းပက်ဖျန်းပါ။ ပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုပါက အညွှန်းစာ တွင် ဖော်ပြထားသည့် မခူးဆွတ်မီ စောင့်ဆိုင်းရမည့်ကာလ Pre-harvest Interval (PHI) ကို လိုက်နာ၍ စနစ်တကျ ခူးဆွတ်ပါ။

- ကာတတ်ဟိုက်ဒရိုကလိုရိုက် (Cartap hydrochloride)
- ဖလူဗန်ဒိုင်ယာမိုက်(Flubendiamide)